

Associacionisme
en **femení**
al
Baix Llobregat

**Cens d'entitats que
treballen per la igualtat
dones-homes a la
comarca**

Marta Corcoy Rius

Març 2012

Índex

- 1. Introducció. Una mirada a la història**
- 2. Les associacions de dones. Els seus principals objectius**
- 3. Cens d'entitats que treballen per la igualtat dones-homes a la comarca**
 - 3.1 Univers i metodologia**
- 4. Els resultats**
- 5. Conclusions**
- 6. Annexos:**
 - Annex 1: les entitats**
 - Annex 2: el qüestionari**
 - Annex 3: la Federació de Dones per la Igualtat del Baix Llobregat**

1. Introducció.

Una mirada a la història

Segons la Guia d'Entitats que edita l'Institut Català de les Dones hi ha més de 1200 associacions de dones a tot Catalunya (Darrera actualització 2011)¹.

El ventall d'interessos que engloben les entitats és molt ampli. Podem distingir tres grups:

- les d'àmbit d'actuació local;
- aquelles temàtiques o especialitzades que es dediquen a l'autoajuda, el creixement personal o a l'assistència, aspectes relacionats amb la salut...,
- i les associacions de dones professionals com per exemple dones juristes, llevadores, periodistes, etc.

La tradició de creació d'espais propis de dones a Catalunya es remunta al segle XIX. L'anarquista Teresa Claramunt Creus (Sabadell 1862- Barcelona 1932), la republicana i masona Ángeles López de Ayala (Sevilla 1858- Barcelona 1926) i l'espiritista Amàlia Domingo Soler (Sevilla 1835- Barcelona 1909) creen al voltant de 1889 la primera societat feminista espanyola: la Sociedad Autónoma de Mujeres de Barcelona, estretament vinculada a la masoneria².

Uns anys després, a finals del segle XIX la mateixa Ángeles López Ayala funda la Sociedad Progresiva Femenina (1898). Aquesta societat va desenvolupar moltes activitats entre les quals destaquen una companyia de teatre, un orfeó i una escola, que obria en horari diürn i nocturn.

Així mateix el 10 de juliol de 1910 va tenir lloc a Barcelona la primera gran manifestació de dones de la qual se'n té constància. Hi van participar més de

10.000 dones. Les consignes, clarament laiques i en contra de la religió, eren entre d'altres: ¡Abajo el clericalismo! 'Viva la libertad de conciencia! ¡Adelante mujeres! ¡A sustituir el fanatismo con la razón!

Fins els anys 20 del segle XX aquesta entitat va liderar les principals manifestacions feministes i laiques de Catalunya.

Ara bé, en contraposició al pensament anarquista i lliurepensador que inspirava la Sociedad Progresista Femenina, en aquestes dècades va sorgir un moviment de dones lligat a la burgesia catalana, que va ser de gran ajuda en la defensa dels drets de les dones a l'educació, la formació, la professionalització i l'accés als drets polítics i socials. També van jugar un pes específic en la creació d'espais dirigits per dones i per a les dones. Destaca Dolors Monserdà i el grup de la revista "Or i Grana" (1906-1907), Carme Karr, directora de "Feminal" (1907-1917) la revista que va fer una clara aposta per reivindicar l'accés de les dones a totes les professions, i Francesca Bonnemaison, creadora del Institut de Cultura i de la Biblioteca Popular per a la Dona de Barcelona (1910) que sortosament avui encara està ben viu.

Després d'aquest esclat feminista, el 1931 s'aconsegueix el vot femení a partir de l'aferrissada defensa de l'advocada i lluitadora pels drets de les dones Clara Campoamor. El 1936, en plena Guerra Civil la Generalitat aprova el dret a l'avortament i el 1937 es crea l'Institut d'Adaptació Professional de la Dona,

¹ <http://www.gencat.cat/icdona/guia.htm>

² M. Nash, S. Tavera. Experiencias desiguales. Conflictos sociales y respuestas colectivas (Siglo XIX). Síntesis, Madrid: 1994

adscriu a la conselleria de Treball. El novembre d'aquest mateix any se celebra a Barcelona el Primer Congrés Nacional de la Dona, convocat per les dones de la CNT, UGT, Partit Nacionalista, Esquerra Republicana, PSUC i altres. D'allà neix la Unió de Dones de Catalunya.

Els anys 40 amb la implantació del règim franquista, el feminisme perd tota la seva vitalitat i només comença a ressorgir als anys 70, de la mà del moviment veïnal. Pren especial embranzida quan l'any 1975 les Nacions Unides declaren aquest any com l'Any Internacional de la Dona.

I Jornades

Els dies 6, 7 i 8 de desembre tenen lloc a Madrid les I Jornadas por la Liberación de la Mujer³. Hi van assistir prop de 500 dones de tot Espanya. Aquestes jornades es van considerar el primer pas del desenvolupament del moviment feminista a Espanya de finals del segle XX. Després van venir l'any següent, les I Jornades Catalanes de la Dona, que van congrega més de 4.000 dones a la Universitat de Barcelona, els dies 28, 29 i 30 de maig de 1976.

A mitjan dels anys 80 l'associacionisme femení viu un gran moment. La lluita per la no discriminació legal per raó de sexe (pàtria potestat, adulteri, drets administratius i civils...), pels drets sexuals i reproductius, per una educació en igualtat, o bé pel dret al treball fora de la llar va representar el nexe d'unió del moviment feminista i dels grups i entitats de dones que es van crear en defensa d'aquest objectius comuns. La creació de L'Institut Català de les Dones el 1989 i les regidories de la dona als ajuntaments, suposen una ajuda important per la seva consolidació malgrat que també li donen una excessiva institucionalització.

L'ajuntament de Terrassa, l'any 1991 va ser el primer Ajuntament de Catalunya i un dels primers de tot l'estat espanyol en posar en funcionament la regidoria de Promoció de la Dona, durant el mandat 1991-1995. La regidora va ser Rosa Mª Fernández. En els primers mandats dels ajuntaments democràtics ja es treballava en l'àmbit dona però no es feia des d'una regidoria específica.

³ Moreno Sardà, Amparo. Mujeres en lucha. El movimiento feminista en España. 1977. Editorial Anagrama. Barcelona

2. Les associacions de dones. Els seus principals objectius

L'aportació del moviment associatiu femení en les conquestes socials de les dones ha estat determinant: les reformes legislatives, els avenços polítics i un progressiu canvi cultural han estat fruit de la influència del moviment feminista i del treball fet des de les diverses associacions i grups que hi ha repartits pel territori.

Les associacions també exerceixen la funció de permetre a les dones ser protagonistes del canvis que s'estan produint a tots els nivells de la societat.

La pertinença a una entitat permet a les persones que en formen part aportar les seves idees i els seus projectes, intercanviar experiències i dóna també la possibilitat de tenir una altra perspectiva social fora de l'entorn familiar.

El teixit associatiu ric i plural que hi ha a la comarca dels Baix Llobregat i a tot Catalunya ha creat un espai de participació social en el qual les dones

han pogut fer les seves aportacions per tal d'eliminar els obstacles que impedeixen una incorporació plena a la societat, ja siguin aquests obstacles legals, culturals o socials lligats a prejudicis i estereotips històrics.

Les associacions de dones juguen un important paper social.

Són un espai de trobada, de relació, d'intercanvi de coneixements... que fan possible la participació directa en afers col·lectius i que ajuden a transmetre valors de solidaritat, ajuda mútua, civisme, col·laboració, relació, etc

Al mateix temps també són un espai educatiu i de creixement humà a través de les relacions interpersonals que es produeixen en la vida col·lectiva d'una entitat que proporcionen sociabilitat, informació, coneixement, sentiment identitari i en moltes ocasions una ajuda inestimable contra la soledat.

3. Cens d'entitats que treballen per la igualtat dones-homes a la comarca

Estem al segle XXI. Les tecnologies de la informació i la comunicació han globalitzat les relacions entre les persones i incideixen directament en les formes i els models clàssics de l'associacionisme i la participació ciutadana que en aquests moments es troben en fase de revisió.

Ha transcorregut, però, un període de temps curt perquè s'hagin consolidat nous models i noves formes a través de les quals les organitzacions de la societat civil s'organitzin en defensa dels seus ideals i interessos socials.

Hem considerat però, que és moment de fer un diagnòstic sobre la realitat actual de les associacions de dones a la comarca, conèixer els seus objectius, les seves dificultats i les seves previsions de futur

3.1 Univers i Metodologia

Per fer aquesta recerca hem considerat com a univers totes les entitats de dones constituïdes de la comarca del Baix Llobregat.

Hem considerat entitats de dones les integrades per dones i que tenen com objectius principals l'empoderament femení i l'ajuda mútua. Val a dir que en aquesta recerca hem fet una excepció en el cas d'una entitat mixta, formada per dones i homes i que el seu objectiu principal és la lluita per l'eradicació de la violència masclista.

La recerca la dividim en dues parts:

- ▶ Una primera part quantitativa a partir d'un qüestionari que s'ha fet arribar a totes les entitats.
- ▶ I una segona part qualitativa a partir d'uns tallers als quals convidarem una representació de les dones que formen part d'aquestes entitats.

tant des del punt de vista de les finalitats com de les formes d'organitzar-se.

Volem saber,

- en quina situació es troben avui les entitats de dones de la comarca
- quins són els seus objectius
- quines són les seves principals dificultats
- Quines perspectives de treball tenen plantejades

És per aquest motiu que hem fet aquesta investigació que pretén a més, a partir dels resultats obtinguts, iniciar espais de reflexió i un debat entre el moviment associatiu de dones, les institucions i la societat en general, que ens condueixi a un model d'associacionisme a favor de la igualtat que s'adapti a les noves realitats socials.

Les conclusions que se'n derivin ens serviran per definir unes recomanacions i línies d'actuació futures.

Els resultats de la primera part que presentem ara, els hem obtingut a partir d'aquestes preguntes:

- ▶ Si estan o no federades a la Federació de Dones per la Igualtat del Baix LL.
- ▶ Any de constitució de l'entitat
- ▶ Programació anual d'activitats
- ▶ Nombre d'activitats fixes que organitzen al llarg de l'any
- ▶ Tipus d'activitats
- ▶ Dificultats per desenvolupar les activitats
- ▶ Recursos estructurals
- ▶ Com es financen les actuacions que realitzen
- ▶ Mitjana d'edat de les associades
- ▶ Relacions amb l'Ajuntament. Consell de les Dones

4. Els resultats

Les entitats de dones constituïdes a la comarca del Baix Llobregat que tenim constància són **62**.

El qüestionari s'ha enviat a les 62 entitats. Els resultats que presentem a continuació s'han extret a partir de les respostes de les entitats que han contestat amb temps i forma el qüestionari: un total de **37**.

1. Federades i no federades

Segons dades facilitades per la Federació de Dones per la Igualtat del Baix Llobregat i per fonts pròpies d'aquesta investigació, destaquem que un 63% de les entitats de dones no formen part de la Federació mentre que un 37% sí que en formen part, és a dir estan federades.

Volem esmentar en canvi que, del total d'entitats que han respòs el qüestionari, un 46% formen part de la Federació de Dones per la Igualtat del Baix Llobregat davant del 54% que no pertanyen a la Federació i per tant no estan federades

2. Any de constitució de l'entitat

La gran majoria d'entitat s'han constituït en els darrers 20 anys. És probable que en molts casos les seves impulsores ja portin més anys treballant en aquesta temàtica però en qualsevol cas queda clar que la voluntat de consolidar l'entitat i donar-li una personalitat jurídica i administrativa pròpia hi és i cal valorar-ho com un fet positiu.

Assenyalar que la més antiga, la de 1979, pertany al municipi de Sant Feliu de Llobregat i que les dues de recent creació són d'Esplugues de Llobregat.

Any de constitució

Any 1979	2,7 %
Entre 1984 - 1988	18,9 %
Entre 1991 - 1999	35 %
Entre 2000 - 2010	38 %
Anys 2011 - 2012	5,4 %
Total	100%

3. Programació anual d'activitats

El 85% de les entitats treballen amb una programació anual d'activitats. Algunes d'octubre a juny, coincidint amb el curs escolar, d'altres tenen activitats mensuals i les que més activitats organitzen tallers, xerrades o cursos setmanals.

4. Nombre d'activitats fixes que organitzen al llarg de l'any

Nombre activitats a l'any

Menys de 10	46 %
Entre 10 i 20	38 %
Més de 20	11 %
Sense programació fixa	5 %
Total	100%

La majoria d'entitats, un 46% organitzen menys de 10 activitats fixes a l'any i més de 20 només un 11%.

5. Tipus d'activitats

Les activitats que realitzen les hem agrupat en les següents categories:

1) Informació i formació

De les respostes que ens han donat en aquest punt, **totes les entitats** tenen com a eix central de la seva programació l'organització de cursos, tallers i xerrades.

Aquestes activitats les hem agrupat de la següent manera, en ordre de més a menys percentatge:

► les relacionades amb les **disciplines considerades tradicionalment 'femenines'**

- Tallers de manualitats, punt de creu, puntes de coixí, tall i confecció, patronatge, renovar roba, pintura de roba, patchwork, punt de mitja, brodat a mà, joieria
- Tallers de cuina internacional
- Alimentació

► les relacionades amb la cura **del cos** i del benestar físic i interior

- Tallers de ioga, risoteràpia, autoconeixement i creixement personal, dansa del ventre, biodansa, gimnàstica
- Terapèutiques

► les relacionades amb la **formació**

- Cursos d'idiomes, català, castellà, anglès
- Cursos d'informàtica
- Cursos de bricolatge
- Conferències per enriquir coneixements
- Lectures per treballar la feminitat
- Grup de lectura mensual
- Alfabetització

2) Espai de sociabilitat. Compartir experiències, vivències i coneixement

La gran majoria d'entitats compleixen plenament aquesta funció de socialització, com un suport a les dones que no treballen fora de casa, a relacionar-se, fer amistats i compartir experiències i sabers.

► Espai d'oci i lleure

- Sortides i/o visites culturals, sopar de les dones
- Sortides lúdiques
- Trobada mensual fent un cafè i compartir vivències
- Tallers de sevillanes, dansa
- Tallers de cinema
- Partits de futbol mixtes

3) Sensibilització i conscienciació social de la discriminació que pateixen les dones

No totes les entitats tenen aquest objectiu com a principal.

La majoria d'elles s'adhereixen i participen de les accions, campanyes o commemoracions que organitza el seu Ajuntament o el Consell de les Dones del Baix Llobregat.

Un percentatge inferior al 20% han manifestat que commemoren les diades: 8 de març, 28 de maig i 25 de novembre. Fan l'encesa d'espelmes el 25 de novembre en homenatge a les dones mortes per violència masclista o treballen en l'àmbit de la igualtat, organitzant per exemple la Setmana de la Dona.

Les més joves centren la seva activitat en fer visible a les Dones des de tots els vessants possibles, desenvolupant projectes, fent derivacions i acompanyaments, i unint-se a totes les campanyes de sensibilització.

4) Integració

Un percentatge petit d'entitats, menys del 10%, presten especial atenció a la integració de les dones d'origen estranger a la societat d'acollida a partir de tallers específics de formació. També fan classes d'àrab.

5) Serveis

Algunes entitats han manifestat que dediquen atenció als serveis d'atenció jurídica, terapèutica, psicològica i d'atenció a la parella.

En tot cas, però, aquesta tasca no consta com prioritària doncs en la majoria dels casos deriven aquestes funcions als serveis municipals i elles fan només una funció de punt d'informació, de difusió i suport.

6) Especialitzades

Entre les entitats que es dediquen només a una temàtica destaquen les de la salut, en especial les de fibromiàlgia que organitzen activitats al voltant d'aquesta problemàtica.

Volem fer esment d'una entitat de recent creació que té com a objectiu principal el foment de la música. Es tracta d'un grup de percussió integrat només per dones que omplen els carrers de música, color i ritme allà on van.

I finalment assenyalar un grup de debat polític sobre la política i la gestió municipal.

6. Dificultats per desenvolupar les activitats

Quatre són les principals dificultats per desenvolupar les activitats que, de manera unànime, totes les entitats han manifestat:

- ▶ Econòmiques
- ▶ Poca participació de les associades
- ▶ Manca d'espais
- ▶ Poca participació de la societat en les activitats que organitzen

7. Recursos estructurals

Aquesta qüestió va estretament relacionada amb el tercer punt esmentat anteriorment.

La gran majoria de les entitats no disposen de local propi, fet que dificulta la seva vida diària i les possibilitats de programar activitats de manera continuada.

L'Ajuntament els cedeix un espai ja sigui a l'hotel d'entitats o en un equipament municipal, però compartit.

El mateix passa amb el telèfon i l'ordinador propi: no en tenen.

La llibertat que donen les tecnologies de la informació fa que utilitzin telèfons mòbils i ordinadors portàtils, però no sempre de l'entitat sinó que en ocasions són personals de les membres de la Junta.

Un 40% han manifestat que disposen de correu electrònic.

Un altre aspecte a destacar és la capacitat de difondre les seves activitats i d'arribar als seus públics. La d'aquestes entitats és limitada a causa dels pocs recursos econòmics i de no disposar d'un mitjà de comunicació propi que els doni suport en aquesta important acció de comunicar-se.

Un 10% disposa de bloc o web, en alguns casos el tenen encara en construcció.

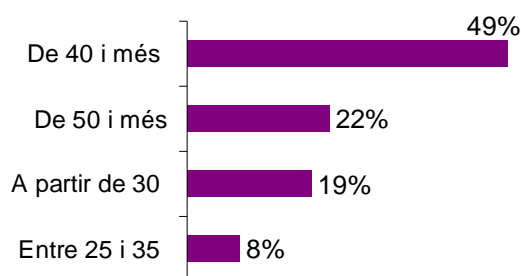
8. Com es financen les actuacions que realitzen

Les principals línies de finançament són aquestes,

- ▶ Quotes associades
- ▶ Inscripcions dels cursos i tallers
- ▶ Un 70% manifesten que reben subvenció de l'ajuntament
- ▶ Un 27% reben també subvenció de l'Institut Català de les Dones
- ▶ Voluntariat i donacions

9. Mitjana d'edat de les associades

Mitjana d'edat de les persones associades. Principals respostes

La conclusió de les dades que ens mostra aquesta taula és clara: un 27% d'entitats estan formades per joves, si agrupem el 8% d'edats compreses entre els 25-35 anys amb l'altra grup a partir dels 30 anys.

El 73% restant està format per dones de més de 40 anys.

10. Relacions amb l'Ajuntament. Consell de les Dones

En general les entitats manifesten que tenen una bona relació amb l'Ajuntament. En els municipis en els quals s'ha creat el Consell de les Dones, en formen part i hi participen sempre que l'Ajuntament els ho demana.

També en alguns casos expressen queixes o descontentament de la seva relació i col·laboració amb l'Ajuntament i fan peticions sobre com millorar el funcionament i com fer xarxa per rendibilitzar els recursos existents.

Aquestes queixes van en la línia d'instrumentalització política que fan alguns consistoris i certes regidories dels Consells de les Dones. Diuen que, tal i com funcionen actualment, aquests tenen poca capacitat d'incidir en les polítiques locals a favor de la igualtat. Els Consells en realitat només són òrgans informatius però en cap cas consultius ni decisoris. No fomenten la participació ciutadana.

Reclamen redefinir les seves funcions perquè siguin d'utilitat tant per a les entitats com per a la població en general. Que la seva composició s'obri a la ciutadania i que funcionin amb uns objectius definits, un pla de treball establert i que els acords als quals s'arribi portin implícita una obligació de compliment i de realització.

En definitiva, que siguin òrgans reals de participació i que en un moment de dificultats econòmiques i de recursos com l'actual, serveixin per sumar esforços i sinergies a favor de la igualtat real entre les dones i els homes.

5. Conclusions

Un 63% de totes les entitats de dones de la comarca no estan federades a la Federació de Dones per la Igualtat i un 37% sí ho estan. (Veure annex 3 sobre la Federació de Dones per la Igualtat i els seus principals objectius).

La gran majoria d'entitats s'han constituït en els darrers 20 anys. Per tant són **entitats relativament joves** pel que fa al seu historial, en canvi estan integrades per dones de més de 40 anys. **El relleu generacional** no s'ha produït.

Pràcticament totes manifesten **dificultats perquè les associades** s'impliquin en les activitats que es programen des de la Junta i també per arribar a la ciutadania. Els esforços per oferir una programació anual de vegades no es veuen recompensats a causa del poc interès que desperten en la societat i en els seus públics potencials.

Un altre punt feble és la **dificultat de finançament** i de disposar de recursos estructurals i de funcionament. Els pressupostos amb els quals es mouen són petits i no poden comptar amb un local i una infraestructura pròpia. La problemàtica d'ocupar un local municipal compartit amb altres entitats, amb la falta d'espais que això comporta, de vegades dificulta la realització d'alguns tallers i activitats.

Poca visibilitat de les seves accions. Una gran dificultat de l'associacionisme femení d'avui és la poca visibilitat de les seves accions i la poca repercussió del seu treball en la societat, malgrat que vivim en la societat de la informació. És significatiu, per exemple, que només el 10% tinguin pàgina web pròpia o bloc on

publicitar les seves accions i compartir les seves inquietuds, preocupacions i accions. La utilització de les xarxes socials és residual.

Diversitat temàtica de les activitats que organitzen. Al llarg de l'any són moltes i diverses les accions que s'organitzen des d'aquestes entitats.

Darrerament s'han constituït diversos grups i/o entitats que treballen per un únic objectiu, en la seva majoria relacionat amb la salut de les dones i dels infants. Si bé també n'hem detectat d'altres com de dones artistes o del sector de la música.

La temàtica general, però, de la majoria d'entitats que participen d'aquest estudi, gira al voltant de quatre grans eixos:

- 1.- Activitats de creixement personal, cura del cos, formació en disciplines considerades "femenines"
- 2.- Espais de socialització, oci i lleure
- 3.- Sensibilització i conscienciació social de la discriminació que pateixen les dones
- 4.- Serveis a les dones

Redefinir les funcions dels Consells de les Dones. Iniciar un debat i obrir espais de reflexió sobre com millorar la interacció Ajuntament-entitats amb la finalitat de potenciar i enriquir els mecanismes de participació com és el cas dels Consells de les Dones, per fer-los més funcionals i útils.

Annexos

Annex 1: les entitats

Entitats de dones de la comarca que han contestat el qüestionari:

- **Associació Dones i Futur.** Abrera
- **Dones.** Begues
- **Consell de les Dones sàvies.** Begues (Grup de debat polític)
- **Grup de Dones** de Castelldefels
- **Associació de Dones de** Cervelló
- **Associació de Dones** de Collbató
- **Associació de Dones corberenques ATENEA.** Corbera de Llobregat
- **Dones amb coratge.** Corbera de Llobregat
- **Coses de Dones.** Corbera de Llobregat
- **Associació Eurodona.** Cornellà de Llobregat
- **Associació Cultural Gent i Futur.** Cornellà de Llobregat
- **Associació de Dones Progressistes Frida Kahlo.** El Prat de Llobregat
- **Associació de Dones del Gall.** Esplugues de Llobregat
- **Associació de Dones de La Plana.** Esplugues de Llobregat
- **Dones Actives Espluguines.** Esplugues de Llobregat
- **Associació Dones "El Taller" Can Vidalet.** Esplugues de Llobregat
- **Xarxa de Dones Emprendedores d'Esplugues.** Esplugues de Llobregat
- **Tambolàs, Grup de Percussió Femení.** Esplugues de Llobregat
- **Casal de la Dona.** El Papiol
- **Dones Actives** d'Esparreguera
- **Dones progressistes Tretze Roses.** Gavà
- **Associació de Dones Progressistes de** Martorell
- **Casal de la Dona.** Molins de Rei
- **Associació Dones i Progrés.** Olesa de Montserrat
- **Associació de Dones Esclat.** Sant Boi de Llobregat
- **Associació de Dones** de Sant Boi de Llobregat

- **Associació de Dones magribines EL Farah.** Sant Boi de Llobregat
- **Associació Cultura Viva Santboiana.** Sant Boi de Llobregat
- **EMI.** Sant Boi de Llobregat
- **Fibro Baix. Associació de fibromiàlgia del Baix LI.** Sant Boi de Llobregat
- **Associació de Dones Independents.** Sant Andreu de la Barca
- **Dones pels 4 cantons.** Santa Coloma de Cervelló
- **Nosaltres Dones en Progrés.** Sant Esteve Sesrovires
- **Grup de Dones 21.** Sant Feliu de Llobregat
- **Casal de la Dona.** Sant Feliu de Llobregat
- **Associació de Dones** de Sant Vicenç dels Horts
- **Xarxa La Finestra.** Sant Vicenç dels Horts

Entitats de dones de la comarca a les quals s'ha enviat el qüestionari:

- **Abrera contra la violència de gènere.** Abrera
- **Areola. Grup de suport a la lactància materna.** Diversos municipis
- **Ass. Dones 8 de març** de Begues
- **Associació de Dones Artemis.** Cornellà de Llobregat
- **Associació Cornellà per les Dones.** Cornellà de Llobregat
- **Associació de Dones amb Iniciativa.** Cornellà de Llobregat
- **Associació Cultural femenina Juana de Arco.** Cornellà de Llobregat
- **Associació de Fibromiàlgia.** Cornellà de Llobregat
- **Endavant, Dones Casablanca.** Sant Boi de Llobregat
- **Associació Dones Clara Campoamor.** Gavà
- **Associació Just Dona.** Sant Just Desvern
- **Associació de dones del Palau.** Sant Andreu de la Barca

- **Associació de dones Montserrat Roig** Sant Joan Despí
- **Associació dones progressistes.** Sant Joan Despí
- **Violeta, associació Contra la violència de gènere.** Sant Joan Despí
- **Associació de dones afectades de càncer de mama.** Sant Joan Despí
- **Grup de Dones Sant Esteve.** Sant Esteve Sesrovires
- **Adrad.** Sant Vicenç dels Horts
- **Lliga reumatològica.** Sant Vicenç dels Horts
- **Taller solidaridad.** Sant Vicenç dels Horts
- **AECC** Sant Vicenç dels Horts
- **Associació Pla de les Bruixes.** Torrelles de Llobregat
- **Casal de Dones.** Viladecans
- **Dones del Segle XXI.** Viladecans
- **Grup de Puntaires.** Viladecans

Annex 2: El qüestionari

Nom de l'entitat:

Municipi:

Persona de contacte:

Nom de les persones que integren la Junta:

Formeu part de la Federació de Dones per la Igualtat del Baix Llobregat?
Realitzeu una programació anual de les activitats?
Quantes actuacions realitzeu fitxes a l'any?
Quins tipus d'activitat realitzeu?
Disposeu de recursos propis: <ul style="list-style-type: none"> - Espai o local de reunions - Telèfon - Ordinador - Correu electrònic - Altres
Quines dificultats troba l'Associació per desenvolupar la seva activitat?
Com es financen les actuacions que es realitzen?
Quina relació existeix amb l'ajuntament?. Hi participeu en el Consell Municipal de les Dones (en cas d'existir) ? Mitjana d'edat de les associades: 20-30 anys 30-40 anys 40-50 anys Més de 50 anys
OBSERVACIONS

Annex 3: La Federació de Dones per la Igualtat del Baix Llobregat

Què es La Federació de Dones per la Igualtat del Baix Llobregat. Principals objectius

La Federació de Dones per la Igualtat va néixer l'any 1989 gràcies a l'impuls de les dones dels municipis de Castelldefels, Gavà, Sant Joan Despí, Sant Andreu de la Barca, Sant Boi de Llobregat i Viladecans.

Està formada per un conjunt d'associacions de dones dels diferents municipis de la comarca del Baix Llobregat i està federada amb la Federació de Catalunya per la Igualtat i amb la *Federación de Mujeres Progresistas de España*.

La primera seu va ser a Sant Boi fins l'any 92, que es va traslladar a Can Sellarès, a Viladecans i actualment la seva seu és a Abrera, a l'Hotel d'Entitats.

Des dels seus inicis, ha tingut sempre la voluntat d'endegar projectes propis, potenciar els que funcionen i/o participar en els realitzats per altres organismes i institucions, sempre i quan donin resposta a les necessitats de les dones del Baix Llobregat, aconseguint arribar a ser un referent dins i fora de la comarca.

Els seus principals objectius són:

- ▶ Treballar en tots els aspectes que, d'una o altra manera, incideixen en la vida de les dones del Baix Llobregat.
- ▶ Donar suport a las associacions federades.
- ▶ Promoure la participació de les dones en la vida social, política i econòmica.
- ▶ Treballar en contra de la violència de gènere.

- ▶ Promoure la igualtat d'oportunitats.
- ▶ Vetllar perquè no es violin els acords que es prenguin a nivell europeu i mundial per a l'eliminació de tota forma de discriminació vers les dones.
- ▶ Coordinar l'esforç i la labor que desenvolupen les associacions de dones.
- ▶ Col·laborar amb les associacions membres de la Federació en el desenvolupament dels seus fins propis.
- ▶ Suggestir línies d'actuació a les associacions federades i proposar objectius concrets.
- ▶ Representar a les associacions federades.
- ▶ Establir una xarxa amb els col·lectius de dones que incideixin en el mateix camp d'acció de la Federació.
- ▶ Crear noves associacions al Baix Llobregat.
- ▶ Fomentar l'ocupabilitat de les dones a la comarca del Baix Llobregat per disminuir la taxa d'atur d'aquest col·lectiu.
- ▶ Donar recursos per tornar al món laboral a aquelles dones que per motius familiars el van deixar fa temps (tenir cura de fills/filles, avis, àvies...)
- ▶ Facilitar l'accés al coneixement de noves ofertes de treball a través d'una xarxa estable amb els diversos ens que les publiquen.

Més informació:

<http://www.donesperlaigualtat.cat>

